

Vis van de maand

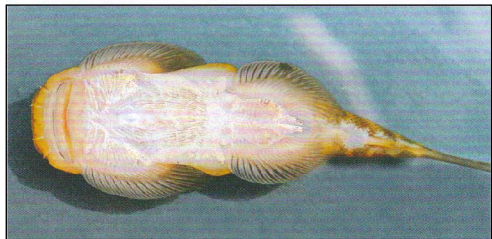
Gastromyzon introrsus Tan 2006

Martin Byttebier, Aquatropica Kortrijk

Algemeen: Orde: CYPRINIFORMES (karperachtigen)
 Familie: BALITORIDAE (steenkruipers)

Voorkomen: is enkel bekend van het Padas- en Labukbekken, die de oostelijke hellingen van het Crockergebergte (Sabah, Maleisisch Borneo) draineren.

Alle *Gastromyzon*-soorten (36), *Neogastromyzon*- (6) en *Hypergastromyzon*-soorten (2) komen uitsluitend voor op Borneo. Ze zijn obligate bewoners van snelstromende ondiepe rivieren met helder zuurstofrijk water. Hun typisch habitat zijn stroomversnellingen waar ze zich boven of onder de watervalletjes ophouden. De bodem bestaat meestal uit rijkelijk met biofilm, bestaande uit algen en micro-organismen begroeide rotsen, keien

of ander gesteente. Waterplanten zijn er meestal niet te vinden. De watertemperatuur ligt gewoonlijk 2 à 3 graden lager dan de luchttemperatuur.

Geslachtsonderscheid: niet gekend, maar door observaties in het aquarium van soortgenoten is in de loop der jaren min of meer duidelijk geworden dat de vrouwtjes herkend kunnen worden aan hun ietwat zwaardere lichaams-

bouw en ze zijn ook meestal iets groter dan de mannetjes. Deze verschillen kunnen beter opgemerkt worden, wanneer men ze van bovenaf bekijkt.

Grootte: worden maximaal 9,4 cm (SL) groot.

Gedrag: is een vredelievende vis. In het wild hebben ze de neiging in een los groepsverband te leven. Als je in het aquarium hun interessant gedrag wil waarnemen, zal je dus vier of meer exemplaren moeten aankopen.

Ze zijn in zekere mate territoriaal, ze zullen hun voedingsplaats dan ook willen verdedigen.

Gezien hun milieuevereisten is men eerder beperkt in de keuze van medegezellen. Vissen die in het natuurlijk leefgebied van *Gastromyzon* spp. voorkomen zijn onder andere *Barilius*, *Discherodontus*, *Garra*, *Devario*, sommige *Rasbora*-soorten, *Rhinogobius*, *Sicyopterus*- en *Stiphodon*-soorten, plus katvissen zoals *Glyptothorax*, *Akysis* en *Oreoglanis*.

Bakinrichting: als je enkel een groepje *Gastromyzon* wil houden is een bakje van 75 bij 30 cm voldoende. Wil men ze samenhouden met andere vissen, dan is een groter formaat beslist aan te raden.

Het allerbelangrijkste is dat het aquariumwater zuiver en zuurstofrijk is. Een extra grote filter is hier dus zeker op zijn plaats. Het plaatsen van extra waterpompen en zuurstofsteentjes is aangeraden.

Als basis voor de bodemgrond kan men gebruik maken van het gewone aquariumzand. Op die basislaag legt men dan door water verweerde rotsen en grote keien van verschillende grootte. Om de groei van algen, met de daarbij horende micro-organismen, te stimuleren moet men het aquarium voorzien van een sterke verlichting. Alhoewel er in hun natuurlijk biotoop bijna geen

waterplanten voorkomen, kan men gebruik maken van enkele planten, zoals javavaren (*Microsorium pteropus*), ajuinenplant (*Crinum thaianum*) en Anubias-soorten. Kwestie van het oog ook wat te geven.

Rasbora sumatrana

De watertemperatuur mag niet al te hoog liggen, zo'n 20-24 °C is voldoende, wat niet wil zeggen dat ze hogere temperaturen niet kunnen verdragen. Dit kunnen ze wel (op de typeplaats van *G. introrsus* is de watertemperatuur geregeld 29 °C), maar met dien verstande dat het zuurstofgehalte hoog moet zijn. In verband met de andere waterparameters kan ik kort zijn. Ze verdragen een pH gaande van 6-8 en een waterhardheid van zacht (5) tot hard (30 °DH).

Voedsel: hun natuurlijk voedsel bestaat voornamelijk uit algen en micro-organismen, het zogenaamde aufwuchs. In het aquarium aanvaarden ze ook droogvoer en zelfs rode muggenlarven. Als men ze echter uitsluitend dergelijk eten geeft, zullen ze door het hoog proteïnegehalte van dat voedsel vroeg of laat in de problemen komen.

Een mengsel van natuurlijke ingrediënten, zoals groenten, spirulina, enz. gebonden aan gelatine dat dan uitgestreken wordt op rotsen kan eveneens dienst doen als voedsel.

Voor succes op lange termijn is het toch beter dat men ze rotsen aanbiedt die volgroeid zijn met algen. Desnoods kan men een klein aquarium opzetten dat sterk verlicht is en waarin men rotsen plaatst. Wanneer de rotsen voldoende bealgd zijn, kan men ze dan omwisselen met de afgegraasde stenen van de hoofdbak. Op die manier is de voedselvoorraad verzekerd. Wel moet men erop letten dat de stenen begroeid zijn met zachte groene algen en niet met harde baardalgen.

Kweken: tot op heden nog niet nagekweekt in het aquarium.

Bronnen:

- Eschmeyer, W. N. & Fricke, R.** (eds.). Catalog of Fishes. California Academy of Sciences (<http://research.calacademy.org/research/ichthyology/catalog/fishcatmain.asp>). Electronic version accessed 11/08/2012.
- Froese, R. & Pauly, D.** (eds.). 2012. FishBase. World Wide Web electronic publication. www.fishbase.org, version [08/2012].
- Tan, H. H.** 2006. The Borneo suckers. Revision of the torrent loaches of Borneo (Balitoridae: Gastromyzon, Neogastromyzon). Natural History Publications (Borneo). The Borneo Suckers: i-iv + 1-245.
- USDA, ARS, National Genetic Resources Program.** Germplasm Resources Information Network - (GRIN) [Online Database]. National Germplasm Resources Laboratory, Beltsville, Maryland. URL: <http://www.ars-grin.gov/cgi-bin/npgs/html/taxon.pl?405260> (11 August 2012)